

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ І СТУДЕНТІВ

У статті обґрунтовується необхідність модернізації підготовки кадрів в умовах вищої школи. Акцент робиться на особистісно орієнтованому навчанні як чиннику стимулювання творчої активності студентів, їх готовності до творчої професійної діяльності.

The article grounds the necessity of modernization of preparation of specialists on condition of higher school. The assent is made on personally oriented teaching as the factor of stimulating creative activity of students, their readiness to creative professional activities.

Одним із стратегічних завдань модернізації освіти в Україні відповідно до державної національної програми "Освіта" є формування освіченої творчої особистості. Нині в суспільстві складається соціальне замовлення на творчу особистість, тобто людину, здатну думати по-новому, самостійно ставити перед собою завдання, цілі, передбачати нестандартні рішення, відкидати рутинний підхід, орієнтуватися більше на майбутнє, а ніж на минуле.

Творча особистість генерує все нове. Для неї творча діяльність є життєвою потребою, а головним показником - творча активність.

Творча активність - це інтегративна особистісно-діяльнісна характеристика, яка обумовлює перетворюючу креативну спрямованість особистості, що базується на творчих здібностях, високому рівні духовності та активності, соціальних знаннях і творчо орієнтованій мотивації. Творча активність - головний чинник професіоналізму вчителя, його професійної діяльності.

Але аналіз вузівської практики свідчить про те, що у традиційній формі навчання не достатньо забезпечується формування у студентів необхідного рівня творчої активності, готовності до творчої діяльності. Тому на сучасному етапі розвитку системи освіти відбувається перехід до особистісно орієнтованого навчання.

Сучасні вимоги до реалізації особистісно орієнтованого навчання викладені в роботах авторів - розробників цієї проблеми у вітчизняній педагогіці (І. Д. Бех, Є. В. Бондаревська, М. Й. Боришевський, В. Й. Бочелюк, В. В. Давидов, М. Є. Кузнецов, С. В. Кульневич, С. Д. Максименко, С. І. Подмазін, В. В. Серіков, В. Т. Фоменко, І. С. Якиманська) та зарубіжній (К. Роджерс, А. Маслоу, Дж. Керрол, Б. Блум та ін.).

Особистісно орієнтоване навчання – це таке навчання, центром якого є особистість студента, його самобутність, самоцінність: суб'єктний досвід кожного спочатку розкривається, а потім узгоджується зі змістом навчання (І. С. Якиманська). Метою особистісно орієнтованого навчання є створення максимально сприятливих умов для розвитку і саморозвитку особистості студента, виявлення та активного використання його індивідуальних особливостей у навчальній діяльності.

Організація навчального процесу як особистісно орієнтованого навчання ґрунтується на знанні фізіологічного, творчого, особистісного, інтелектуального потенціалу студентів, а також морально-психологічних умов, створених у навчальних колективах. Саме це і забезпечує гармонійний розвиток студентів і вчителів, як особистостей.

Особистісно орієнтоване навчання передбачає розвиток критичного мислення студентів, що неодмінно потребує діалогічної ситуації, здатності до уяви, фантазії, імпровізації, вільної творчої

діяльності. Воно забезпечує організацію занять з урахуванням основних характеристик особистості студента та специфіки професійної діяльності сучасного вчителя. Особистісно орієнтоване навчання дозволяє максимально розкрити всю багатогранність та неповторність індивідуальних особливостей студента. Це в свою чергу дозволяє йому в подальшому самореалізовуватись в соціально-педагогічному середовищі, що швидко змінюється.

Ми вважаємо, що стимулювання творчої активності студентів у процесі особистісно орієнтованого навчання вищої педагогічної школи буде протікати успішно за наступних умов:

1) організація навчального процесу на принципах педагогічної взаємодії, співпраці та співтворчості;

2) розробка методичного забезпечення, що стимулює творчий інтерес і пізнавальні потреби студентів;

3) навчання їх способом творчої діяльності шляхом урізноманітнення форм і методів навчальної роботи, використання сучасної технології та організації навчально-творчого процесу на основі рольової перспективи, імітаційно-ігрового, задачного та діалогічного підходів;

4) стимулювання творчого потенціалу та творчої активності студентів за допомогою створення ситуацій успіху і свободи вибору під час розв'язання навчально-творчих завдань;

5) розробка чітких критеріїв оцінки професійних набутоків студентів при моделюванні навчальних ситуацій.

Особистісно орієнтоване навчання у вищій школі забезпечує сприятливу ситуацію, у якій здійснюється стимулювання творчої активності студентів та їх готовності до творчої професійної діяльності.